

דעצד צודאי : לזכר זמן אלז בק"ש שאלו אולי חכמים ס"ל דזמן
שכיזה אינה אלז עד חלות . ועוד אפשר שלכך לא שאלו על תפלה
לפי שיש לה תשלומין בשחרית שיחפלו שמים אלז ק"ש אין לה
תשלומין להיום חולקים בק"ש כ"ח . ובלמוד התלמידים הרחבתי
הדבור הזה לפרט אריכות דברי ר"ב לזכור שאלו ואלו זכרד וכו' :
שם ואסמינהו רבן אקרצנות . כלע"ד דהיינו לענין זמן שיהיה
כפי זמן הקרצנות דאל"כ כיון שכבר תיקנום האבות לזמן הולכרו
שוב רבן לאסמינהו כלל על קרצנות :

רש"י דר"ה שניה עלתה וכו' הו"ל והדיל דה וכו' . עיין
במהרש"א . ולענ"ד רש"י רמז בזה לדברי רבינו האי שצביא
הרא"ש דמקיים צעמעתין קשיל ולא מסיק צמיוצתא דלז מצעצתא
ושאני הכא דגילה דעתיה צמה דלדיל וכו' אלז אם לא הדיל גם
צמ"י אז היתה זו עולה לשל צמת והראשונה לשל מולאי צמת :
תוס' ד"ה טעה וכו' כתב רבינו יהודה וכו' אינו מוריד כלום וכו'
ובתב המג"א בק"ש ק"ח דלז צלילה ג"כ ר"ח לכ"ע יחזור
ויתפלו דהא ירוח שיאמר יעלה ויבוא . ובספר צנין אריאל השיב
עליו שהרי שני ימים ר"ח הוא ומסקנא ומו"מ אם ציוס היה ר"ח איך
יאמר יעלה ויבוא צלילה ואם צלילה הוא ר"ח אל"כ ציוס אינו ר"ח
ולא טעה כלל בתפלתו ציוס ואיך יתפלו עתה יעלה ויבוא בתשלומין
של תפלת היום . ואני אומר שהתקנה שהיקנו שלא יהיו מקצלים
ערות המודש אלז עד המנחה צמק' ר"ה דף ל' ע"ב מפני שנתקלקלו
הלויים היא לא על חודש תשרי לזכר היתה כי אם על כל חדשי
השנה שצכלס שייך תקלה זו שצודאי צכל ר"ה היה שיר ובפרט
לדברי הרמב"ם צפ"ג מקידוש המודש שהתקלה היתה צקצקן מוסק
פשיטא ששייך צכל המדשים וכן משמע שם מדרבי הרמב"ם שעל כל
קצלת ערות המודש של כל חדשי השנה היתה תקנה שהרי לא הזכיר
שם ראש השנה כלל ולא חודש תשרי אלז סתם דבריו על כל קצלת
ערות המודש ואף ששוב אחר המורצן התקין ריב"ז שיהיו מקצלים
ערות המודש כל היום מ"מ כי היכי דלאר"י צמק' צילה דף ה' ע"ב
דאף מתקנת ריב"ז ואיך צילה אקורה דמי לא מודה ריב"ז שאל
צאו עדים מן המנחה ולמעלה שמהגין אותו היום קודש ולמחר קודש
ה"כ אמרין כן צכל חדשי השנה וכל ראשי המדשים שהם שני ימים
הם קדושה אחת לענין תפלה ושפיר קס דינו של המג"א . ואמנם
צמני ימים של גליות אם טעה צצציעי של פסק או צייעי ראשון של
צצועות או צצמיוי עלתה צמנחה והתפלה תפלה חול לא יתפלו
ערצות שמים : **ובסוגיא** זו יש לי תמי' על צעל הצצושים דהיה
כתב דהא דחוצת שעתא קדים הוא מטיעס תדיר ואיהו פסק צמ'
תרפ"ל כדעת המחבר ורמ"א דבר חנוכה קודם להצדלה וא"כ הטעם
דאפוקי צמת מאחרין דוחה מעלת המדיר וא"כ כיון דצקוביא מצוה
דחצוצת שעת' מצדילין וצתשלומין אין מצדילין א"כ ראוי שהתשלומין
תוקדם לחצוצת שעתא מטיעס דאפוקי צמתא מאחרין וא"כ למה
אמר' כאן דמצדילין צראשוכה ולא צצמיה :

ד"ה יעקב וכו' תימא דאמר צפ"ג ב"ה וכו' . עיין צידודיוניו למס'
חולין י"ב לז :

ד"ה איצ"ע לז תימא וכו' וי"ל אי אמרין עד ועד צכלל וכו'
ולא אמרין עבר זמנו וכו' אפי' צמזיד . וי"ל לדברי הרא"ש
שכתב שאף דלית' דדרצקן דאמר עד חלות וכו' אם טעו ול"ה אחר
ד' שעות שבר תפלה יחזי לים שבר תפלה צמנחה לא יחזי לים .
א"כ הדק"ל מה חומרא יש אם אמרין עד ועד צכלל הלא גם צמת
כן מלי להתפלו . ואי לענין שברו אם כמו צמנחה דינו מסור לשמים
איהו שבר יתן לו . ואמנם הרא"ש כתב היכי דענו וא"כ י"ל דצמזיד
לא מלי מלי כלל ושפיר קס תירוצן של החוס' . אלז העור צמ' פ"ע
כתב עבר . וכן הרמב"ם צ"ג דג"ש פ"ב כתב ואם טעה או עבר
והתפלו אחר ארבע שעות ילא יד' חוצת תפלה . ל"ל דדעצד
קאמר שהתפלו אחר ד' שעות אלז לכתחלה אקור לו להתפלו :
דף כ"ז ע"א היכי משכחת לה שתי תפלות צהדי הדרי וכו' .
לכאורה יש להוכיח ומקוביא זו כדברי החוס' :

צתחלת הקוביא דתפלת מוסק ודאי אין לו תשלומין כיון דעבר יומי
דאל"כ קשה דלמא לעולם עד ולא עד צכלל ופלטוגייהו דר"י ורבן
מיייר צצמח מלתתפלל מוסק ולא נזכר עד סמוך לערב וגם מנחה
עדיין לא התפלו ושתי התפלות לפניו שלא צמנן לרי יהודה וכו'

או דלמא היכי שזו עוצרת לגמרי היא קודמת לחוצת שעתא שאינה
עוצרת לגמרי שהרי למנחה יהיה תשלומין צערצית . והנה הלצוץ
כתן טעם למה חוצת שעתא צרישא הוא מטיעס דחוצת שעתא מקרי
תדיר לכך לריך להקדימה עיין צריס סיון ק"ח . ולפ"י כדלז
דכאן יקדים התשלומין דצמקוס שיודחה שאינה תדיר לגמרי דחין
מעלת המדיר שהרי פסק המג"א בק"ש רפ"ו שאל הוא סמוך לערב
יקדים של מוסק לשל מנחה לפי שחנחה יש לה תשלומין צערצית
והרי מנחה הוא תדיר . ואמנם צלי דברי המ"א להציא רחיה מדברי
רבי יהודה צצרייתא לקמן דף ק"ח ע"א דסודר מתפלל של מוסק תחלה
ואח"כ מנחה שזו עוצרת וכו' הרי דר"י לטעמיה שמוסף היה עוצרת
דחין מעלת המדיר צצמנחה דשאני התם שהמדיר עכ"פ לא יודחה
מזמנו שהרי מנחה זמנה עד הערב . ומש"כ כדון שלפנינו יודחה
מנחה ומנחה . אלז מדברי המג"א הוא רחיה שגם צדברי המ"א נדחה
מנחה לערצית . ואין לדחות דשאני מוסק דהוא אז חוצת שעתא
כמו מנחה לכך דחין מנחה שיש לה תשלומין שלא יודחה מוסק
לגמרי מש"כ צכדון שאנו עוסקים שכבר נדחה מנחתיה שוב לא
דחין מנחה שהוא חוצת שעתא וזמנו כלל . דהרי לדעת הלצוץ כל
מעלת חוצת שעתא הוא מטיעס תדיר דזה מטיעס תדיר והרי מנחה
כנגד מוסק הוא תדיר מטיעס וא"כ לא מטיעסין תדיר צמקוס
שיודחה שאינו תדיר לגמרי וכ"ל לדעת הלצוץ . אלז המע"מ צר"פ
דחה טעם הלצוץ וכתב טעם אחר על הקדמת חצות שעתא
נדחה צברה זו וא"כ אפשר דדחין שחרית לגמרי כדי שלא להקדימה
לחוצת שעתא :

שם ת"כ דריצ"ה אצרתה תקן וכו' . הנה לא קאמר הס"ס כאן
על צרייתא זו כימא תהוי תיוצתא דריצ"ל כדלמא לקמן
צאידך צרייתא דתניא בותיה דריצ"ל דאמר כימא תהוי תיוצתא
דריצ"ה . ונראה מטיעס דריצ"ל סוף התנאים היה ולא שייך לגמרי
עליו תיוצתא מצרייתא דהיה תנא ופליג . ועוד כלע"ד דצצרייתא זו
לא אמרו צציריע שחצות תיקנו תפלות הללו חוצה לדורות רק אמרו
שהמה תיקנו שלם תפלות הללו ואולי לעלמס תיקנו ולא לדורות
ואלפי כה"ג שתיקנו לדורות כגד תמזין תיקנום וליכא תיוצתא על
ריצ"ל . וצחסי כימא דקאמר לקמן כימא תהוי תיוצתא דריצ"ה .
ולכאורה קשה איך שייך תיוצתא כיון דליכא צרייתא דמקיייע ליה .
ולפי מה שכתבתי כימא דהך צרייתא אינו מקיייע ליה לחלוטין :

שם שהרי אצרים ופדרים וכו' . משמע מוכאן צמנן תפלת ערצית
כל הלילה דאף דלקמן דף כ"ז ע"ב קאמר מאי אין לה קצע
וכו' לזכר כל הלילה אלז עאי אין לה קצע כמ"ד ת"ע רשות וכו'
מ"מ גם זה צכלל צמנחה כל הלילה וכ"כ רבינו יינה צהדיא כדמוכח
כאן דקאמר ומ"מ אמרו תפלת הערב אין לה קצע שהרי א"פ וכו'
קרצים והולכים כל הלילה והנה לא מלינו שום קיג צתתלת הערב
וא"כ כי מלינא הוא שהרי קיי"ל כר"י דף ד' ע"ב דגם ערצית לריך
לסמוך באולה לתפלה וכיון שק"ש לריך לקרות לכתחלה קודם חלות
מלינא לריך לסמוך לה תפלת ערצית וק"י לריצ"ל דאמר תפלות
צאמלע תקנוס א"כ לריך להקדים ת"ע לק"ש של ערצית מ"מ קשיא
צרייתא זו דמשמע צמנחה כל הלילה ול"ל דכ"מ דקשים דפטירי
מק"ש ולדידהו זמן ת"ע כל הלילה ולריך טעם למה לא עשו קיג .
ולדברי רש"י צריס מלינאן צמנחה ראשונה שכתב רש"י שם צקוק
המנחה דצחקטר הלצים ואצרים לא אמרו צו חכמים עד חלות ולא
עשו צו קיג כימא כיון דת"ע הוא כגד הקטר א"פ כשם שלא עשו
צמס קיג כך לא עשו צמ"ע קיג . אלז לדעת הרמב"ם דגם צה"ח
אמרו ע"מ ועיין מ"ס צידודיוניו שם צריס מלינאן ואע"פ פסק צפ"ג
מהלכות תפלה הל' ו"ו צמנחה מתחלת הלילה עד שיעלה ע"ה . ול"ל
כיון שהיה רשות לכך לא עשו קיג . ואמנם זה כימא לריך דקיי"ל
ת"ע רשות . אלז לזכר גמליאל דסודר לקמן צדף הסמוך שהיה חוצה
א"כ גם צה רחוי לעשות קיג וקשה צמנחה צריס מלינאן צצזו צמני
צצית המנחה ואמרו לא קיינו את שמוע ומסמחא גם תפלת ערצית
לא התפללו וצפרט לרי' דגם צערצית לריך לסמוך באולה לתפלה
שרי שאל לא קראו את שמוע גם ערצית לא התפללו ומדוע שאלו
דק על ק"ש ולא שאלו על תפלה ומסמחא צזה ס"ל כצצוהו דת"ע חוצה
דצמלמא לענין ק"ש שאלו כיון דריס פליגי על ר"ג כמפורס דף
צ' ע"א אלז צת"ע דרי יהושע למוד פליג ומסמחא סם כצצוהו ס"ל